

1

Ön Alıştırma: Bütün Sınıfın Katılımıyla “Devamını-Sen-Anlat” veya Zincirleme Hikâye Anlatma Etkinlikleri

Hedef

Ana dilde oyun yoluyla ve eğlenerek hikâye anlatma becerisini geliştirmek. Bu, aynı zamanda, yazma becerisini geliştirmenin bir ön aşamasıdır (bkz. Ünite 2). Bu alıştırma ana dildeki sözlü anlatım becerisini de geliştirir.

Bütün Sınıfın Katılımıyla “Devamını-Sen-Anlat” veya Zincirleme Hikâye Anlatma Teknikleri

1.–6. Sınıflar

10–15 dk.

Süreç:

- Öğrenciler tercihen daire biçimde otururlar. Öğretmen veya öğrencilerden biri, bir veya birkaç cümleyle bir hikâyenin başlangıcını anlatır (Örnek: “Gece saat 3’tü. Her yer kapkaranlık. Apartmanın sokak kapısı sessizce açıldı...”.) Daha sonra öğretmen öğrenciyi teşvik edici ifadeler kullanır: Hikâyeye birlikte devam edelim!
- Öğrenciler, hikâyeye bir veya birden çok (en fazla 5) cümle ekleyerek devam ederler. Sınıfta öğrenciler sırayla veya sıra gözetmeksizin söz alırlar. Önemli olan tüm öğrencilerin katılmasıdır.

Açıklamalar:

- Öğrenciler, hikâye için uygun, heyecanlı giriş cümlelerini önceden toplayabilir ve beraberlerinde getirebilirler, hatta bunu yapmak için teşvik edilirler. Kullanabilecekleri kaynaklar: kendi hayal güçleri, kitaplardan veya gazete haberlerinden topladıkları başlıklar veya heyecanlı bir durumu anlatan resim ve fotoğraflar olabilir.
- Görev tanımının kısa ve net olması kolaylık sağlar: 10 dakika süremiz var. Bu sürenin sonunda hikâyeye ortaya çıkmalı ve hikâyenin bir sonu olmalı.
- Bütün öğrencilerin söz almasını sağlamak için öğretmen her öğrenciyeye 2–3 düğme veya kâğıt parçası verebilir. Hikâyeye cümle ekleyen öğrenci elindeki düğme veya kâğıt parçasını öğretmene verir. Hikâyenin sonunda herkes elindeki düğme veya kâğıt parçalarını öğretmene vermiş olmalıdır.
- Diğer seçenekler: Sırayla bir kız, bir erkek öğrenci veya bir küçük, bir büyük öğrenci söz alır.
- Anlatımdaki heyecanı bölmek için olabildiğince az müdahale ve düzeltme yapılır. Müdahale, söylenin anlaşılmasız veya içeriğin uygunsuz olması durumu ile sınırlı kalmalıdır.
- Alıştırmanın devamı: Öğrenciler, tek başlarına veya ikili olarak ortaya çıkan hikâyeyi yazarlar ve sonra yazılan metinler sınıf ortamında karşılaştırılır.
- Bu alıştırma, dersin sonunda veya konu anlatımı ortasında dinlenme amaçlı da yapılabilir.

Seçenekler:

- Bu alıştırma yapan ve daha önce yapmış olan sınıflarda, alıştırma bütün sınıfın katılımıyla yapmak yerine, bir veya iki seviye ile birlikte yapmak da mümkündür.
- “Kırmızı ipli” alıştırma: Hikâyeye başlayan öğrenci elinde bir ip veya yün yumağı tutar. İpin ucunu elinde tutarak yumağı hikâyeye devam eden öğrenciyeye (veya kendi seçeceği birine) verir. Bu öğrenci de aynı şekilde ipi kendi elinde tutarak hikâyeye devam eder ve yumağı başka bir öğrenciyeye aktarır. Böylece, gelişen hikâyeye paralel olarak sınıfın içinde de giderek karmaşıklaşan bir ağ oluşur. Hikâyeye henüz katılmamış olan öğrenciler rahatlıkla görülür (Kaynakça: Zopfi (1995), 67.).